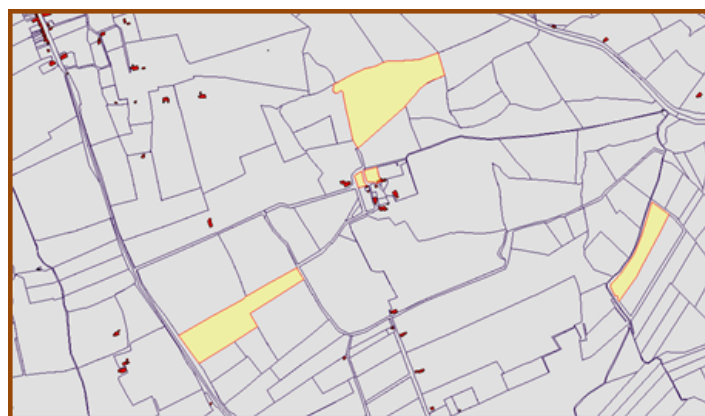
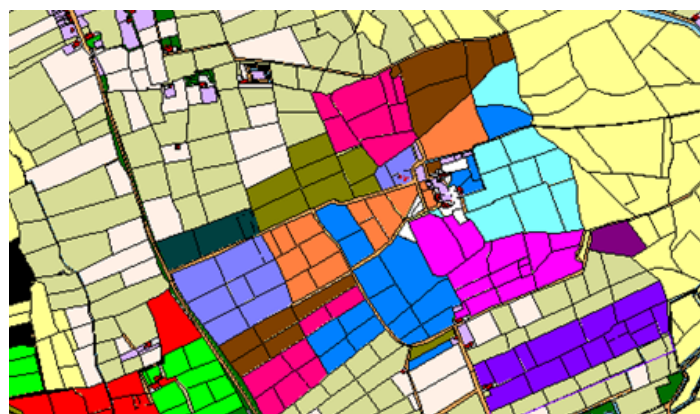
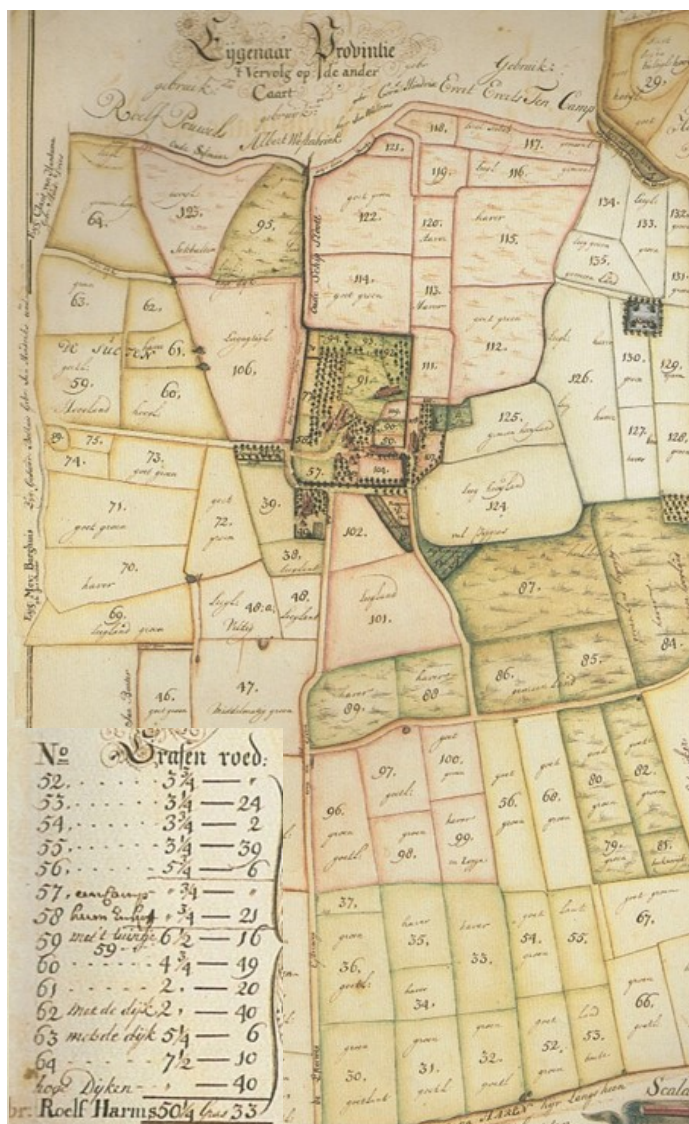

Provincielanden van het voormalig klooster Yesse te Essen

Bijlage Essen8

Nr. bijlage	Huidig adres	Nr. in overzichten Spanheim/Van Seeratt	Adres in 1830	Kaart
Essen8	Essen 6 te Haren	12.3/Gorecht 2	Essen F5	Kaart 10
	Rijksweg 24 te Haren			
	Rijksweg 26 te Haren			
	Essen 3 te Haren			
	Essen 4 te Haren			
	Essen 5 te Haren			
	Essen 5A te Haren			

kaart 10 van Teijsinga hiernaast (let op: de oriëntatie van de kaart van Teijsinga is niet noord/zuid, maar oost/west).

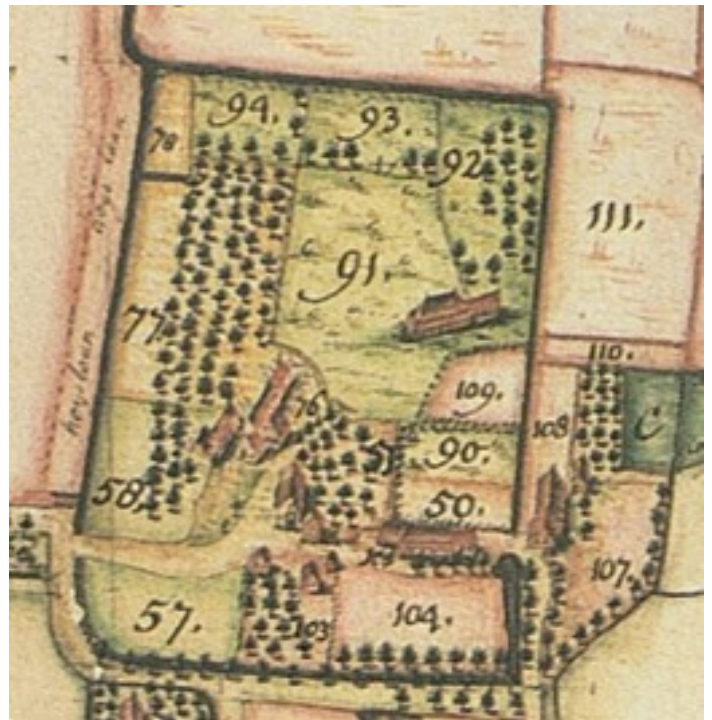
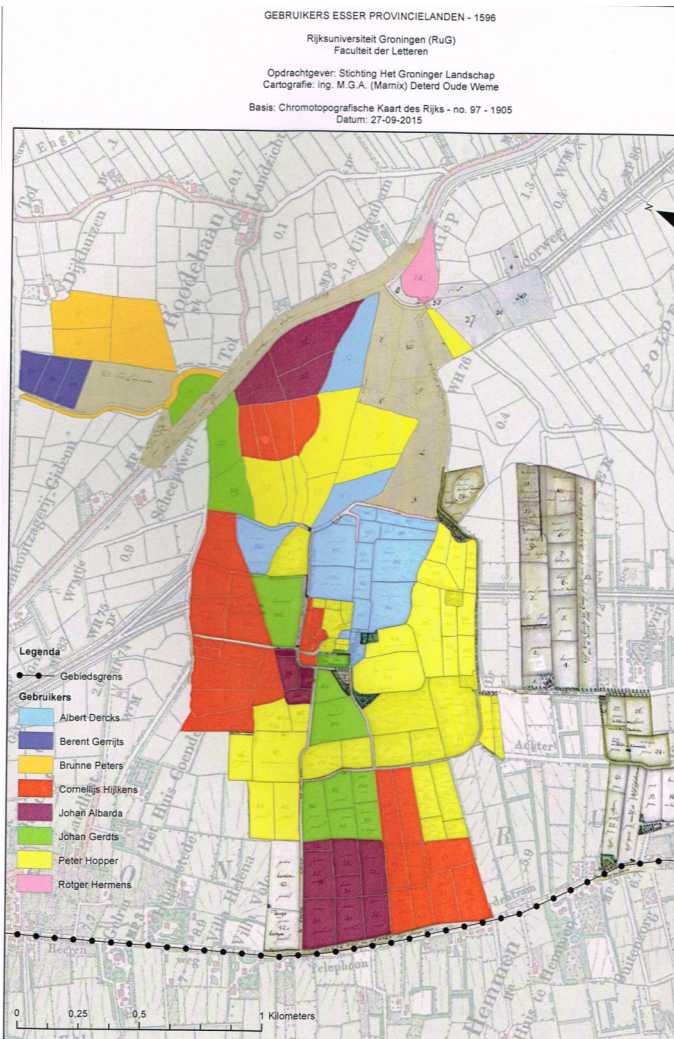
Spanheim geeft aan, dat deze plaats in 1653 door twee meiers werd gebruikt: Arent Jans en Tonnis Harrems. Vervolgens worden in de lijn van Arent Jans als volgende pachters genoemd:

- 1679: Menke Jans en Annetie;
 - 1707: Lucas Tonnis Alting;
- en in de lijn van Tonnis Harrems:
- 1664: Claas Having en Grietie;

In 1730 is de provincieplaats Essen F5 68,26 grasen groot. Daarvan liggen er 50,25 grasen en 33 roeden op kaartblad 10 van Teijsinga (de perceelsnummers 52 tm 56, 57 tm 58 en 59 tm 64). Zie voor een uitsnede uit

- 1679: Jan Alberts en Jantje;
- 1683: Jantje met Harm Roelfs;
- 1728: Roeloff Harms en Gesien Alberts.

De plaats was in 1653 aanzienlijk groter dan in 1730 namelijk 73 grasen en 30 roeden.

kadastrale situatie 1951
 oriëntatie gelijk aan kaart Teijsinga

Arent Jans wordt door Spanheim ook genoemd als één van de gebruikers in de periode voor 1653 bij de plaats Essen F12. Onlogisch is dat niet, want volgens Deterd Oude Weme (2015) vormden de plaatsen Essen F5 en Essen F12 oorspronkelijk één geheel met als meier in 1596 Cornelis Hijlkens (zie rode percelen op de kaart). De boerderijen op de percelen 58 (Essen F5) en 76 (Essen F12) stonden erg dicht bij elkaar en dat was in 1830 ook nog zo.

De boven al genoemde meier Lucas Tonnis Alting komt omstreeks 1705 vanuit Weerdinge naar Haren. Hij trouwt op 22 november 1705 met Geertien Menkes. Stellig de dochter van Menke Jans en Annetie. Lucas Tonnis Alting heeft dan de plaats overgenomen van zijn schoonouders. Waarschijnlijk direct bij zijn huwelijk in 1705. Zijn huwelijk eindigt al in 1706 met het overlijden Geertien. In 1719 wordt Lucas Tonnis Alting samen met Harm Roelfs nog genoemd als meier op Essen F5. Vanaf 1724 wordt hij echter vermeld als meier op Essen F12

(zie bijlage Essen9) met Swantie Jans Hepping. Is hij dan inmiddels hertrouwd? Ik heb geen huwelijk kunnen vinden. Of zijn Lucas en Swantie gewoon samen meiers? Ik ga daar nader op in in de bijlage Essen9.

Door het wegvallen van Lucas Tonnis Alting heeft Roelf Harms na 1724 op Essen F5 het rijk alleen. Hij is gehuwd met Geesje Alberts. Zij krijgen minstens vier kinderen, waarvan zoon Albert Roelfs vermeldenswaard is, omdat hij later huurder wordt op Essen F9 (zie bijlage Essen6). Roelf Harms heeft Essen F5 verkregen van zijn ouders en met name van zijn moeder Jantje, die in 1679 wordt ver-

meld samen met haar eerste man Jan Alberts. Roelf Harms wordt door Teijsinga op zijn kaart vermeld als meier.

Roelf Harms blijft meier tot februari 1742. Dan doet hij de plaats over aan Hindrick Reinders. Omdat de landerijen in een slechte toestand verkeren, wordt hem toegestaan dat zonder geschenk te doen. Wel moet bij de overdracht de 2,5 jaar achterstallige huur voldaan zijn. In november komt dan de aap uit de mouw. Hindrick Reinders heeft de plaats niet gekocht voor zichzelf, maar voor zijn dochter Grietien Hindriks en haar kersverse echtgenoot Geert Hemmes. Vader Hindrick is echter als meier te boek gesteld. Dat wordt alsnog gecorrigeerd.

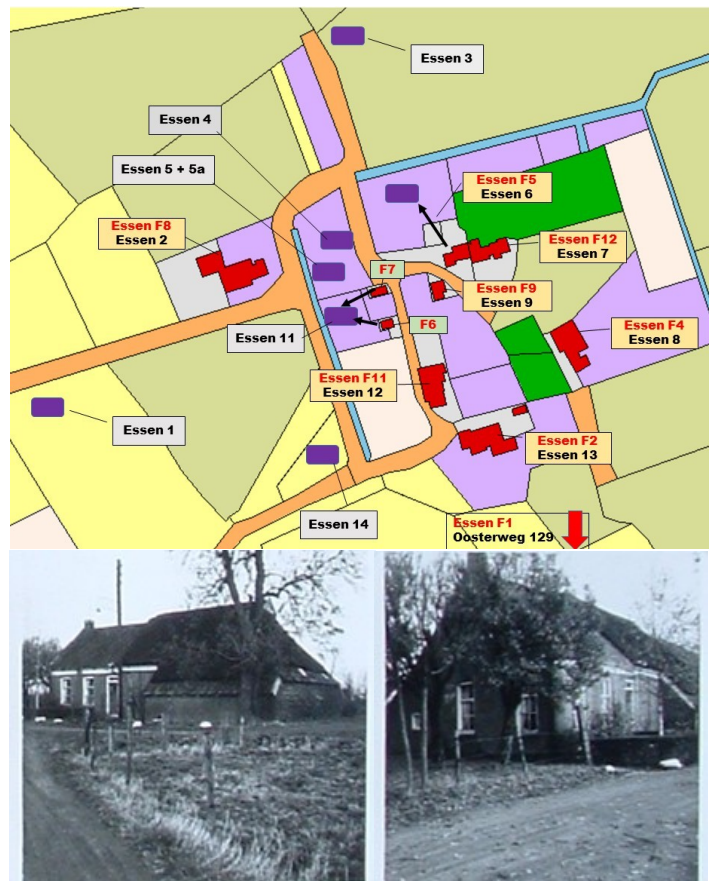
Net als vele andere boeren wordt Geert Hemmes in 1745 getroffen door de runderpest. Hij krijgt vrijstelling van één jaar huurbetaling om het verlies te compenseren. In 1751 geeft Hemme Geerts aan weer door rampspoed getroffen te zijn, maar deze keer krijgt hij geen clementie.

Bij de verkoop van de provincieplaatsen in 1764 wordt Essen F5 gekocht door Reneke Busch Gockinga en zijn vrouw Henriette Trip voor f.4.300,-.

Geert Hemmes en Grietien Hindriks krijgen zeven kinderen, waarvan tenminste vijf volwassen worden:

- dochter Aaltje Geerts huwt in 1782 met Jan Roelfs. Zij worden in 1783 eigenaar van Essen F9 (zie bijlage Essen6);
- zoon Hemme Geerts Hemmes trouwt in 1776 met Grietje Kornelis. Hij wordt landbouwer op Essen F2 en later te Noorderhogbrug (zie bijlage Essen2);
- dochter Hinderkien Geerts trouwt in 1782 met Willem Jans Buis. Zij verwerven Essen F5 (zie hieronder);
- zoon Hindrik Geerds huwt in 1782 met Annigje Roelfs. Zij krijgen na het overlijden van Geert Hemmes en Grietien Hindriks Essen F5 toebedeeld (zie hieronder);
- zoon Reijnder Geerts blijft ongehuwd en blijft op Essen F5 wonen tot zijn overlijden in 1780

Geert Hemmes overlijdt op 12 juli 1773. Zijn vrouw Grietien Hindriks is al 20 jaar eerder overleden. Vier kinderen (Reijnder is dan al overleden) komen pas op 5 mei 1783 tot een verdeling van de ouderlijke boedel. Dit heeft er stellig mee te maken, dat drie van de vier kinderen in 1782 getrouwd zijn. De akte luidt als volgt: "Aaltje Geerts en haar man Jan Roelfs, Hemme Geerts en Grietje Cornelis, Willem Jans en Hindrikje Geerts en Hindrik Geerts gezamenlijk erfgenamen van wijlen Geert Hemmes en vrouw, verklaren verkocht en overgedragen te hebben aan broer Hindrik Geerds en zijn vrouw Annigje Roelfs hun mandelige behuizing en schuur te Essen met de vaste beklemming van 60,25 grasen en 33 roeden behuisd land onder Essen en Essernieuwland gelegen, doende

jaarlijks aan de secretaris R.B. Gockinga tot huur f.158,-, volgens stokleggingsbrief van 30 november 1768." De koopprijs bedraagt f.4.000,-. De kopers betalen f.1.500,-. De heer Gockinga betaalt f.2.500,-. De kopers zullen over dit bedrag 4% huur in plaats van rente betalen.

Op 26 juni 1793 kopen Hindrik Geerds en Annigje Roelfs de boerderij van de ouders van Annigje in Dilgt (zie bijlage Dilgt13) voor f.4.000,-. Zij zullen toen ook naar Dilgt verhuisd zijn. Ook deze boerderij is een voormalige provincieplaats. Hindrik overlijdt in 1808 te Dilgt. Zijn vrouw Annigje hertrouwt in 1816 met Hindrik Hindriks, weduwnaar van Grietje Berends, van Essen F9/F10 (bijlage Essen6/Essen7). Ook Hindrik Hindriks verhuist dan naar Dilgt D11.

Hinderkien Geerts huwt, zoals boven al gemeld, in 1782 met Willem Jans Buis afkomstig uit Kropswolde. Zij wonen na hun huwelijk eerst 'buiten de Oosterpoort' in Groningen. Daar worden ook hun kinderen geboren. Zij kopen op 3 juni 1795 Essen F5 van broer Hindrik Geerds. De prijs bedraagt ook deze keer f.4.000,-, waarvan f.1.500,- als lening wordt verstrekt door de weduwe van de heer Gockinga. Twee dochters van Willem Jans Buis en Hinderkien Geerts worden volwassen. Dochter Hinderkien Buis trouwt in 1806 met Berend Krans, die net als zijn schoonvader afkomstig is uit Kropswolde. Dochter Grietje trouwt in 1822 met Jan de Witt Buning uit Haren. Beide dochters trekken met hun gezin bij hun ouders in. In 1838 komt (klein)dochter Hinderkje Krans met haar man Jan Oosterveld ook op de boerderij wo-

nen. Willem Jans Buis is dan al overleden.

In 1848 komt het tot een verkoop van de boerderij met de bijbehorende landerijen. Koper is Johan Wichers Quintus. Het is Johan Wichers Quintus niet zo zeer om de boerderij te doen als wel om de percelen grond aan de Rijkstraatweg. In navolging van zijn oom Onno Joost Quintus (Huize Hemmen) wil hij hier een landhuis bouwen. Zijn broer Jacobus Johannes Aricius zal zijn voorbeeld spoedig volgen (Huize De Kamp, zie bijlage Essen7). Johan Wichers bouwt op de percelen van Essen F5 Huize Esserberg. Op dit huis met het bijbehorend tuinhuis wordt verderop ingegaan. Eerst richten we ons op de verdere historie van de boerderij in Essen.

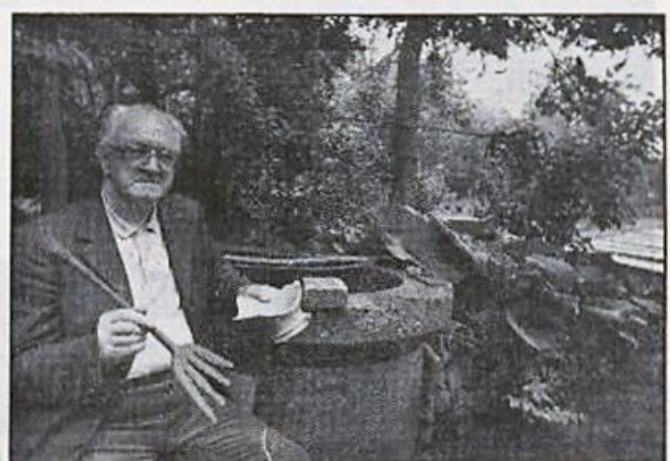
De boerderij in Essen wordt door Quintus al vrij snel weer verkocht aan Jan Meinderts. Jan Meinderts is opgegroeid op Essen F12 (zie bijlage Essen9). Hij breekt de boerderij in 1854 af en zorgt voor nieuwbouw. Overigens lijkt het er op, dat de ongehuwde Jan Meinderts voorlopig op Essen F12 blijft wonen. Zijn broer Harm en zuster Alberdina worden in 1852 wel korte tijd als bewoners vermeld. Daarna wordt de boerderij verhuurd aan Jan Jochums Elema. Zijn laatste levensjaren woont Jan Meinderts wel op de boerderij. Hij overlijdt hier in 1884. De familie Meinderts verkoopt de boerderij dan aan Hinderikus Klaassen van der Es, kleinzoon van Jan Meinderts. Hinderikus Klaassen van der Es is in 1859 geboren op Essen F4 (bijlage Essen3). In 1895 zal hij deze boerderij erven van zijn ouders. Hinderikus van der Es woont vanaf 1886 enige jaren op Essen F5. Eind 19^e eeuw laat hij ten noorden van Essen een nieuwe boerderij bouwen. Deze boerderij, huidig adres Essen 3, komt hieronder apart aan de orde. Door de bouw van de nieuwe boerderij komt Essen F5 weer beschikbaar voor de verhuur. Van 1900 tot 1950 wordt de boerderij verhuurd aan de familie Takens. Jan Takens en later zoon Gerrit zijn groentenkwekers en hebben enig vee. Dochter Aaltje van der Es erft Essen F5 in 1948 van haar ouders. Zij verkoopt de boerderij in 1952 aan de bloemenkweker Bouwe Seffinga. Seffinga gaat er ook wonen. Hij krijgt veel interesse voor de ge-

schiedenis van Essen en begint met het organiseren van rondleidingen en het verzamelen van (mogelijke) overblijfselen uit de kloostertijd. Zo wordt hij de geestelijke voorvader van de huidige Stichting Bezoekerscentrum Klooster Yesse. In 2006 is op het perceel Essen F5 een nieuw landhuis gebouwd.

Rijkstraatweg 24 te Haren (Huize Esserberg)

Op de gronden, die hij in 1849 koopt van de erven van Willem Jans Buis bouwt Johan Wichers Quintus in 1850 een buitenhuis "Huize Esserberg" met koetshuis en tuinmanshuis. Het tuinmanshuis komt hieronder apart aan de orde. In mijn administratie heeft Huize Esserberg de naam "Haren, Wijk F Essen nieuw k" gekregen. Dat Quintus in 1850 inderdaad aan het bouwen is, weten we uit een bijzondere bron. Eén van de metselaars steelt tijdens de bouw in het weekend van 7 op 9 september 1850 uit een werkloods op het terrein gereedschap. Hij wordt gepakt en krijgt voor zijn wandaad vier jaar gevangenisstraf. Het volledige landgoed Huize Esserberg beslaat de percelen 52 tm 56 op de kaart van Teijsinga.

■ Bouwe Seffinga met de 'aalger' en een deel van een kloosterkruik bij de oude waterput in zijn tuin. © NvhN/Wladimir van der Burgh

Quintus gebruikt Huize Esserberg als buitenhuis. Vanaf 1882 wordt het huis regelmatig gebruikt door zijn dochter Aleida Sibilla Sara Quintus en haar man Carel Coenraad Geertsema. Geertsema is van 1892 tot 1917 Commissaris der Koningin in de provincie Groningen. Hun kinderen Johan Herman Geertsema en dochter Wibbina Maria Geertsema gaan op Esserberg wonen. Zoon Johan Herman vanaf 1917 in het hoofgebouw en dochter Wibbina Maria er naast (zie hieronder Rijksweg 26 te Haren). In 1946 wordt op het terrein van Huize Esser-

berg het Sint Maartencollege gevestigd. De percelen richting Oosterweg worden ingericht als sportvelden. Gebruiker van deze velden is behalve de school jarenlang de hockeyvereniging HMC (opgeheven in 1997). Het Sint Maartenscollege wordt geleid door paters Jezuïeten. Naast de school hebben de Jezuïeten de beschikking over een huis (Rijksweg 26) en een kapel (in het voormalige koetshuis). In 1948 geven zij een opdracht aan Charles Vos om een Maria-

en een Christusbeeld te maken. Het Mariabeeld is een zetelende Maria van Jesse. In 2003 vertrekken de laatste paters, waardoor de functie van de kapel verloren gaat. Het Mariabeeld is toen overgebracht naar de katholieke kerk in Haren. Op het terrein is in 1960 een school gebouwd. In 1999 is vervolgens nieuwbouw gerealiseerd.

Rijksweg 26 te Haren

Bij Huize Esserberg wordt direct een tuinmanshuis gebouwd. In mijn administratie heeft dit huis de naam "Haren, Wijk F Essen nieuw m" gekregen. Vanaf 1851 hebben hier diverse tuinlieden met hun gezin gewoond, zoals Harmen Roelof Struvé, Pieter Sijbes van der Meulen en Sipke Brandsma. Op het terrein is ook een koetshuis aanwezig, maar van aparte bewoning van dit koets-

huis is mij niets gebleken. Wel woont nu en dan een koetsier in bij de tuinman. Kort voor 1920 wordt het tuinmanshuis afgebroken en vervangen door een landhuis, Huize Esserhoeve. Dit huis wordt gebouwd door Louis Bothenius Lohman en zijn vrouw Wibbina Maria Geertsema. In 1935 brandt het huis af (zie over deze brand Mr. Eppo van Koldam, Brand Meester!, De geschiedenis van de brandweer Haren (Haren 2013). Na de brand vindt herbouw plaats. Aan de Oosterweg (nu Kerklaan) wordt een nieuw tuinmanshuis gebouwd.

Essen 3 te Haren

Kort voor 1900 bouwt Hinderikus Klaassen van der Es een volledig nieuwe boerderij ten noorden van Essen. In mijn administratie is deze boerderij opgenomen onder de naam "Haren, Wijk F Essen nieuw b". Het huidige adres is Essen 3. Zoals boven reeds is vermeld, is Hinderikus Klaassen van der Es in 1859 geboren op Essen F4 (bijlage Essen3). In 1895 erft hij deze boerderij van zijn ouders. Vanaf 1884 is Hinderikus van der Es ook eigenaar van Essen F5. De nieuwe boerderij moet vooral worden gezien als nieuwbouw voor Essen F4. Na het overlijden van Hinderikus van der Es in 1940 wordt zijn dochter Annechien van der Es eigenaar van de boerderij. Zij is gehuwd met Roelof Koops. De boerderij wordt tot 1958 verhuurd aan groentekweker Cornelius Ottens. Daarna wordt de boerderij verkocht aan de steenhouwerij Neven en Bolt.

Essen 4 te Haren

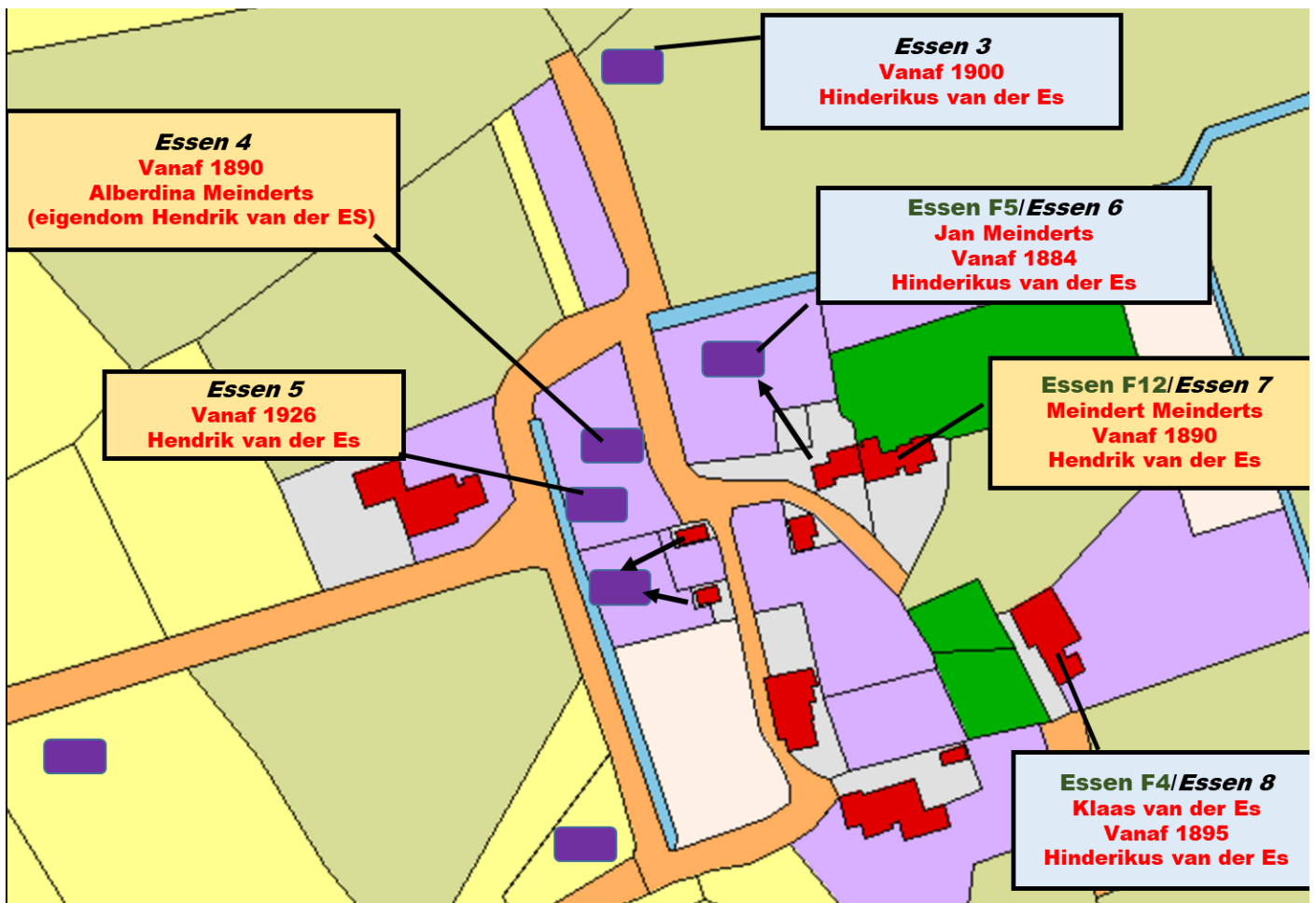

Het perceel nummer 57 op de kaart van Teijsinga is in 1890 eigendom van Hendrik Klaassen van der Es, die dan ook eigenaar is van Essen F12 (zie bijlage Essen 9). Oorspronkelijk hoort dit perceel echter bij Essen F5. In 1890 wordt op een gedeelte van het perceel een woning gebouwd. In mijn administratie heeft deze woning de naam "Haren Wijk F Essen nieuw d" gekregen. Het huidige adres van de woning is Essen 4. De woning blijft tot 1967 eigendom van de familie Van der Es. In 1967 wordt Jouke Pier Wouda eigenaar. De woning wordt vanaf 1890 bewoond door Alberdina Meinders, ongetrouwde schoonzuster van Hendrik van der Es. Latere bewoners/huurders zijn Ale Elzinga, Antonie Hendrik van Hemmen en Jakob van der Werf.

Essen 5 en Essen 5A

In 1926 wordt op het perceel door Hendrik Klaassen van der Es nog een woning gebouwd. In mijn administratie opgenomen onder de naam "Haren, Wijk F Essen nieuw e". In deze woning gaat Van der Es zelf rentenieren met zijn vrouw Diena Vrieling. Hendrik overlijdt in 1941, Diena in 1956. De woning wordt verkocht aan de familie Lok. De woning wordt vervolgens gesplitst in twee woningen, de huidige nummers Essen 5 en Essen 5A. In mijn administratie is Essen 5A opgenomen met als naam "Haren, Wijk F Essen nieuw f".

Alle gegevens worden door mij verwerkt in het systeem Haza 21. Bijgevoegd zijn de detailgegevens met bronvermeldingen uit dit systeem. De jaren vermeld bij de ka-

dastrale gegevens zijn conform de dienstjaar vermeldingen in het kadaster. Een vermelding in het kadaster vindt doorgaans een jaar na de feitelijke mutatie (overdracht bij verkoop, vererving, etc.) plaats.

De bijlagen betreffen:

Haren, Wijk F Nr 05 Essen: de oorspronkelijke provincieplaats (nu Essen 6)

Haren, Wijk F Essen nieuw k: Rijksweg 24 te Haren (Huize Esserberg)

Haren, Wijk F Essen nieuw m: Rijksweg 26 te Haren

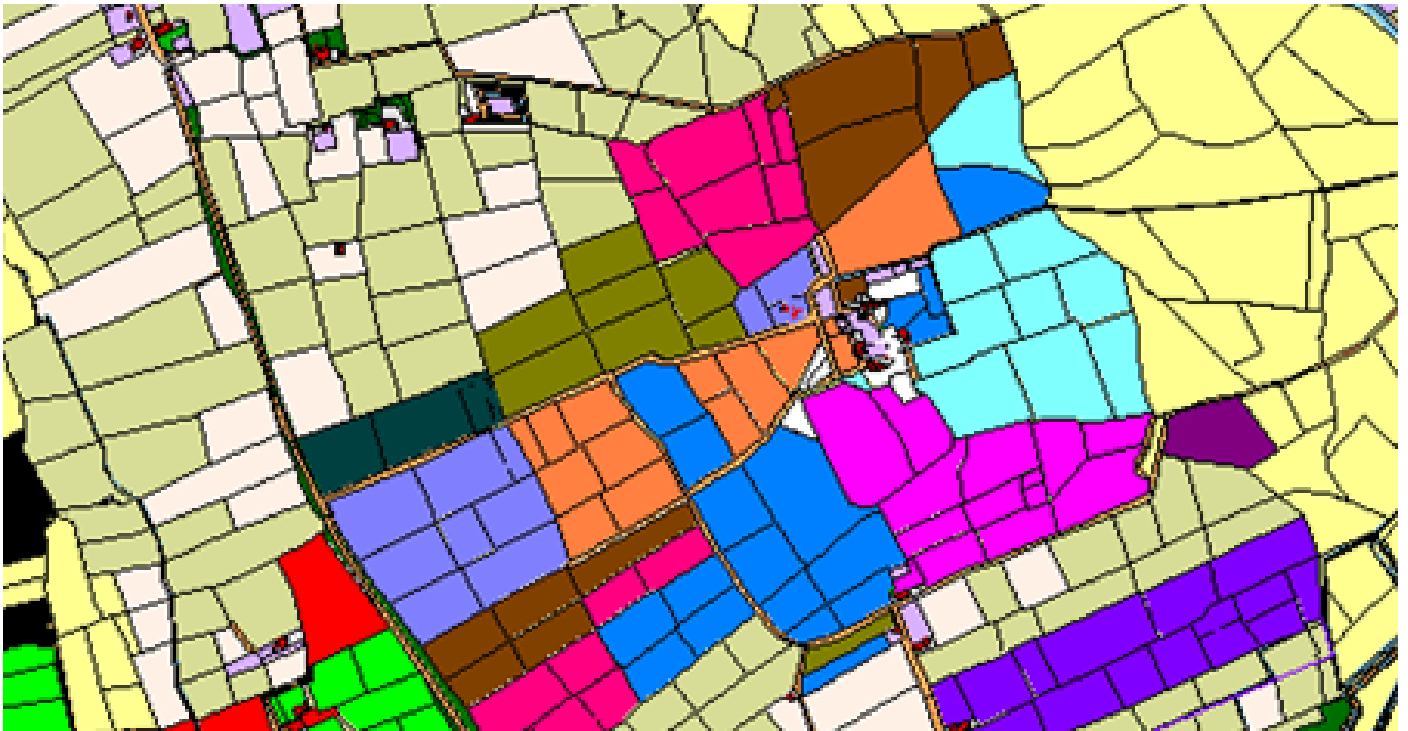
(tuinmanshuis, later Huize Esserhoeve)

Haren, Wijk F Essen nieuw b: de nieuw gebouwde boerderij Essen 3

Haren, Wijk F Essen nieuw d: de nieuw gebouwde woning Essen 4

Haren, Wijk F Essen nieuw e: de nieuw gebouwde woning Essen 5

Haren, Wijk F Essen nieuw f: de woning Essen 5A

Overzicht percelen Dilgtweg/Rijksstraatweg/Kerklaan

Nr Per-	Behoort in 1730 bij	Mutaties	Huidige bestemming
65	Essen F12 Bijlage Essen9	Omstreeks 1800 uit nalatenschap Meindert Jans gekocht door Jan Egberts Meijer te Dilgt.	Bebouwing met woningen Rijksstraatweg en Dilgtweg
66	Essen F12 Bijlage Essen9	Omstreeks 1800 uit nalatenschap Meindert Jans gekocht door Roelf Jelkes Vos.	Gorechthoeve en deel bebouwing Hemmenkamp
67	Essen F12 Bijlage Essen9	In 1829 uit boedel Hindrik Meinderts gekocht door Harm Harms	Woonbebouwing Hemmenkamp en Hemmenlaan
68	Essen F12 Bijlage Essen9	In 1829 uit boedel Hindrik Meinderts gekocht door Jan Jans van Hemmen	Verkeersoefenterrein
52 + 54	Essen F5 Bijlage Essen8	In 1850 gekocht door Johan Wichers Quintus van erven Willem Jans Buis. Bouw Huize Esserberg en later St. Maartenscollege	Internationale School
53 + 55	Essen F5 Bijlage Essen8	In 1850 gekocht door Johan Wichers Quintus van erven Willem Jans Buis. Bouw tuinmanshuis en later Esserhoeve. Op achter terrein bouw St. Maartenscollege	Huize Esserhoeve en Maartenscollege
56	Essen F5 Bijlage Essen8	In 1850 gekocht door Johan Wichers Quintus van erven Willem Jans Buis.	Sportvelden Maartenscollege en Kloosterlaantje. Tuinmanswoning Maartenscollege aan Kerklaan.
79 + 80	Essen F4 Bijlage Essen3	Jan Jans van Hemmen bouwt hier in 1833 een boerderij, die in 1939 afbrandt.	Mytylschool + kampje voormalige boerderij aan de Kerklaan
81 + 82	Essen F4 Bijlage Essen3		Woonbebouwing Dilgtweg en Dilgtplein
32 + 33	Essen F8 Bijlage Essen5	In 1921 verkoop gronden aan vv Be Quick voor bouw stadion Esserberg	Sportpark Esserberg en woonbebouwing Rijksstraatweg
31 + 34	Essen F8 Bijlage Essen5	In 1835 bouw boerderij Rijksstraatweg 10.	Sportpark Esserberg en woonbebouwing Rijksstraatweg
99	Essen F11 Bijlage Essen4		Weiland

Gebouwinformatie**Periode**

in 1830 ontstaan.

Gebouwhistorie

<u>Datum</u>	<u>Gebruik</u>	<u>Straat of wijk</u>	<u>Plaats</u>	<u>Naam van het gebouw</u>
1595		Wijk F Essen	05 Haren	
1830		Wijk F Essen	05 Haren	De Zulten

Kadastrale beschrijving**Filiatie**

<u>Datum</u>	<u>Kad.nr.</u>	<u>Artikel</u>	<u>Post</u>	<u>Eigenaar</u>
1595		bloot eigenaar		Provincie Groningen
1653				Arent Jans
1653				Tonnis Harms
1664				Claas Having
1679				Menke Jans
1679				Jan Alberts
1683				Harm Roelfs
1719				Harm Roelfs
1719				Lucas Tonnis Alting
1721				Harm Roelfs
1721				Lucas Tonnis Alting
1728				Roelf Harms
1751				Geert Hemmes
1764		bloot eigenaar		Reneke Busch Gockinga
1782				Hindrik Geerds
1795				Willem Jans Buis
1830	C97	107	7	Willem Jans Buis
1850	C97	1023	7	Johan Wichers Quintus
1854	C97	803	14	Jan Meinderts
1855	C566	1167	4	Jan Meinderts
1886	C566	2695	1	Alberdina Meinders
07-1886	C566	2697	2	Hinderikus Klaassen van der Es
1887	C1083	2697	4	Hinderikus Klaassen van der Es
1904	C1176	2697	29	Hinderikus Klaassen van der Es
1948	C1176	8163	1	Aaltje van der Es
1952	M501	8163	5	Aaltje van der Es
1959	M501	10044	1	Bouwe Seffinga
1961	M501	10044	2	Bouwe Seffinga
1962	M501	10044	3	Bouwe Seffinga

Kadastrale nummering

1830	Haren	C97
1855	Haren	C566
1887	Haren	C1083
1904	Haren	C1176
1952	Haren	M501

Beschrijving**Rapport 21 februari 1742**

Op het verzoek van Roelf Harms, prov. meijer van 68,25 grasen landt te Essen, doende des jaars 140 gld, zijnde ten agteren 2,5 jaren huire, is de overdragt van dese plaatse op Hindrick Reinders wegens de slegte gesteltheit van de landen zonder geschenk geaccordeert mits voor majj den geheelen agterstand voldoende bij verlies van de gratie (Groninger Archieven, Rapportboeken van de heeren gecommiteerden tot de verhuring van provincielanden, toegang 1, inventarisnummer 720).

Rapport van 3 november 1742

Op het gepresenteerde request van Geert Hemmes en Grietien Hindriks echtelieden houdende, dat haar vader Hindrick Reinders voor haar van Roeleff Harms hadde gekogt een beklemminge van 68,25 grasen te Essen, doende 140 gld te huire, mits daarvoor betalende de agterstaande huire en gemelde verkoper hetselve op haar vaders naam heeft verkogt over te tekenen en zonder geschenk is geaccordeert hetwelk op zijn naam na waarheid hadde moeten geschieden verzoekende dat U gunstiglich dit abuis buiten haar schuld was gecaused gelieven te doen door deze plaatse op haar naam te stellen. Hebben de Heren Gecommitteerden verzoek als van de waarheid zijnde gebleken geaccordeert en de overtekening op Geert Hemmes en Grietien Hindriks zonder geschenk geaccordeert (Groninger Archieven, Rapportboeken van de heeren gecommiteerden tot de verhuring van provincielanden, toegang 1, inventarisnummer 720).

Rapport van 5 februari 1746

Door een ernstige ziekte onder het rundvee, zijn veel meijers niet in staat om de huur te voldoen. De heren gecommiteerden hebben de meijers de schade nauwkeurig laten opgeven; wat getal en soorte beesten hadden verloren, hoeveel overgehouden, hoeveel verkogt, wat voor soorte van lant een ieder is gebruikende en hoeveel bouwte hebben gehad, mitsgaders in wat staat die meijers gestelt waren, alle welke attestatien met attentie geexamineert en de meijers daarover persoonlijk verstaan sijnde.

Geert Hemmes te Essen, gebruikende 68,25 grasen land, doende jaars 140 gld huire, ten agteren een en een half en het lopende jaar. Is dezelve om sijn verlies een jaar huire geremitteert mits primo maart aanstaande een half jaar betalen bij verlies van gratie (Groninger Archieven, Rapportboeken van de heeren gecommiteerden tot de verhuring van provincielanden, toegang 1, inventarisnummer 722).

Rapport 8 december 1751

Op den requeste van Geert Hemmes gebruiker van een provincieplaatse tot Essen doende jaarlijks 140 gld huur verzoekende om de slechte weersomstandigheden en andere rampsoed enig remis van achterstallige huur. Verzoek afgewezen. (Groninger Archieven, Rapportboeken van de heeren gecommiteerden tot de verhuring van provincielanden, toegang 1, inventarisnummer 722).

Verkoop beklemming 1764

De verkoop van de provincielanden verliep in twee stappen. De eerste dag werd verkocht "bij provisie", de tweede dag kwam de definitieve verkoop tot stand. Bij de verkoop moest ook de achterstallige huur worden voldaan. In de verkoopoverzichten werden vermeld: 1. de locatie; 2. de omvang van de beklemming met de vermelding of er al dan niet een behuizing op stond; 3. de gebruiker; 4. de jaarhuur (gld, stv, cnt) 5. de achterstallige huurtermijnen; 6. de koper; 7 de koopprijs.

Verkoop op 13 en 20 september 1764.

1. Essen en Essernieland; 2. 68,25 grasen en 33 roeden, behuisd; 3. Geert Hemmes en Grietje Hindriks, zijn vrouw; 4. 140 gld, 0 stv, 0 cnt; 5. 3 jaar; 6. Secretaris R.B. Gockinga en mevrouw H. Trip, echtelieden 7. f. 4.300,-. (Groninger Archieven, toegang 1, inventarisnummers 730 en 735).

Akte 5 mei 1783

Aaltje Geerts en haar man Jan Roelfs, Hemme Geerts en Grietje Cornelis, Willem Jans (Buis) en Hindrikje Geerts en Hindrik Geerts gezamenlijk erfgenamen van wijlen Geert Hemmes en vrouw, verklaren verkocht en overgedragen te hebben aan broer Hindrik Geerds en zijn vrouw Annigje Roelfs hun mandelige behuizing en schuur te Essen met de vaste beklemming van 60,25 grasen en 33 roeden behuisd land onder Essen en Essernieuwland gelegen, doende jaarlijks aan de secretaris R.B. Gockinga tot huur f.158,-, volgens stokleggingsbrief van 30 november 1768. De koopprijs bedraagt f.4.000,-. De kopers betalen f.1.500,-. De heer Gockinga betaalt f.2.500,-. De kopers zullen over dit bedrag 4% huur in plaats van rente betalen.

(Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1614, folio 197).

Akte 3 juni 1795

Hindrik Geerts en Annegien Roelfs verkopen aan Willem Jans en Hindrikje Geerts hun behuizing met schuur te Essen en de beklemming van 60,25 grasen en 33 roeden behuisd land onder Essen en Essernieuwland gelegen, doende jaarlijks aan mevrouw Trip, weduwe R.B. Gockinga f.158,-. De prijs bedraagt f.4.000,-. Mevrouw Trip leent f.1.500,- voor de aankoop.

(Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1616, folio 197)

Willekeur opgemaakt op 9 juni 1808 betreffende de watermolen onder Essen.

Art. 1

De landen onder deze molen behorende zwetten ten oosten aan het Schuitendiep en het Haardermaar, ten zuiden de Zanddijk Sloot tot aan het huis van Hornhuis, strekkende zich van daar verder op tot aan de Boereweg, en ten noorden de Hoogeweg, strekkende zich verder ten westen tot aan de Zultenweg en Meindert Jans Sulten, ten noorden de Schuitsloot.

Art. 2

De landen onder deze watermolen gelegen bestaan in de navolgende aandelen:

Popke Bolhuis, 24 grasen; Willem Jans, 26 grasen; Meindert Jans, 7 grasen; Wed. Klaas Hars, 25 grasen; Wed. Evert Jans, 25 grasen; Hindrik Bos, 30 grasen; Hindrik Hindriks, 10 grasen; Hemme Geerts, 40 grasen; Gezw. Hornhuis, 22,5 grasen; Reinder Hindriks, 4 grasen; Hindrik Lukas, 12 grasen; R. Koops, 6 grasen; Jan Pathuis, 16 grasen. Totaal 241,5 grasen.

(Groninger Archieven, toegang 730, inventarisnummer 1759)

Verkoop 1850

In 1850 koopt Johan Wichers Quintus de gehele provincieplaats van Willem Jans Buis. Op de percelen aan de Rijkstraatweg bouwt hij vervolgens huize Esserberg met een koetshuis. Er worden later ook percelen weiland los verkocht, zoals bijvoorbeeld het perceel waar Hinderikus Klaassen van der Es in 1900 de boerderij Essen 3 (huidig adres) bouwt.

Bewoners/Gebruikers

1717 mrt	geboorte	Harm Roelfs
1719 okt	geboorte	Albert Roelfs
1724	vermelding woonplaats	Roelf Harms
1728 okt	geboorte	Jan Roelfs
<1732 mrt 29	overlijden	Geesje Alberts
1742	hoofd, landbouwer	Geert Hemmes
1742	huisvrouw van Geert Hemmes	Grietje Hendriks
1744 mrt	geboorte	Aaltijn Geerts Hemmes
1746 jul	geboorte	Hemme Geerts Hemmes
1748 aug	geboorte	Hinderkien Geerts Hemmes
1750 aug	geboorte	Hindrik Geerds
1753 jun	geboorte	Reijnder Geerts Hemmes
1754 jun	overlijden	Grietje Hendriks
1773 jul	overlijden	Geert Hemmes
1780 mrt	overlijden	Reijnder Geerts Hemmes
1782	hoofd, landbouwer	Hindrik Geerds
1782	huisvrouw van Hindrik Geerds	Annechien Roelfs
1783 jun	geboorte	Grietje Hindriks
1786 mrt	geboorte	Roelf Hindriks
1787 apr	overlijden	Grietje Hindriks
<1792	overlijden	Roelf Hindriks
1792 mei	geboorte	Roelf Hindriks
1795	hoofd, landbouwer	Willem Jans Buis
1795	huisvrouw van Willem Jans Buis	Hinderkien Geerts Hemmes
1801 jan	overlijden	Jan Buis
1809 sep	overlijden	Hinderkien Geerts Hemmes
1811 dec 10	geboorte	Grietje Krans
1812 feb 2	overlijden	Grietje Krans
1813 aug 25	geboorte	Hinderkje Krans
1813 aug 25	vader, landbouwer	Berend Krans
1814	boerenknecht	Hindrik Willems Huisman
1814	landbouwer	Berend Krans
1815 jul 14	geboorte	Jan Krans
1815 aug 16	vermelding woonplaats	Willem Jans Buis
1820	boerenknecht	Jacob
1821 feb 13	overlijden	Jan Krans
1823 jun 9	dodgeboren	N.N. de Witt Buning
1828 aug 20	overlijden	Jan de Witt Buning
1830	dochter	Grietje Buis
1830	dochter	Hinderkien Buis
1830	hoofd, landbouwer	Willem Jans Buis
1830	kleindochter	Hinderkje Krans
1830	kleindochter	Grietje Krans
1830	kleinzoon	Geert Buning
1830	kleinzoon	Willem Buning
1830	schoonzoon, landbouwer	Berend Krans
1830 mrt 20	overlijden	Geert Buning
1839 apr 15	geboorte	Berend Oosterveld
1840	dochter Hinderkien Buis	Grietje Krans
1840	hoofd, weduwe Berend Krans	Hinderkien Buis
1840	huisvrouw Jan Oosterveld, dochter Hinderkien Buis	Hinderkje Krans
1840	schoonzoon Hinderkien Buis, landbouwer	Jan Oosterveld
1840	zoon Grietje Buis	Willem Buning
1840	zoon van Jan Oosterveld	Berend Oosterveld
1840	zuster Hinderkien Buis, weduwe van Jan de Witt Buning	Grietje Buis
1840 sep 10	geboorte	Jan Oosterveld
1842 dec 14	geboorte	Hinderkien Oosterveld
1843 aug 15	overlijden	Hinderkien Oosterveld
1844 jul 26	geboorte	Willem Oosterveld
1847 jan 25	geboorte	Hinderkien Oosterveld
1850	dochter	Hinderkien Oosterveld
1850	hoofd, landbouwer	Jan Oosterveld
1850	huisvrouw van Jan Oosterveld	Hinderkje Krans
1850	zoon	Berend Oosterveld

1850	zoon	Jan Oosterveld
1850	zoon	Willem Oosterveld
1852	hoofd, arbeider	Harm Meinders
1852	zuster	Alberdina Meinders
1860	hoofd, arbeider	Jan Jochums Elema
1860	zuster	Willemtje Elema
1861 mrt 30	geboorte	Jan Elema
1862 apr 1	huisvrouw van Jan Jochums Elema	Jantje Nijdam
1863 sep 25	geboorte	Trientje Elema
1863 dec 16	overlijden	Trientje Elema
1869 dec 1	hoofd	Jan Meinders
1869 dec 1	inwonende dienstbode	Aaltien Albartus
1880	hoofd	Jan Meinders
1880	inwonende dienstbode	Aaltien Albartus
1884 jul 27	overlijden	Jan Meinders
1890	inwonende knecht	Harm Luiken
1890 feb 1	hoofd	Hinderikus Klaassen van der Es
1890 feb 1	huisvrouw Hinderikus van der es	Hinderkien Vrieling
1890 mrt 15	geboorte	Klaas van der Es
1891 jul 1	inwonende dienstknecht	Harm Gerrits
1892 feb 27	geboorte	Aaltje van der Es
1900	dochter	Grietje Takens
1900	dochter	Pietertje Takens
1900	dochter	Harmina Takens
1900	dochter	Jantje Takens
1900	dochter	Harmina Takens
1900	hoofd, boer	Jan Takens
1900	huisvrouw van Jan Takens	Roelfien Hindriks
1900	zoon	Gerrit Takens
1900 jun 28	geboorte	Fennechien Takens
1907	hoofd, groentenkweker	Jan Takens
1920 mrt 2	overlijden	Jan Takens
1929	hoofd, groentenkweker	Gerrit Takens
1932	hoofd, groentenkweker	Gerrit Takens
1933 mei 9	hoofd	Hindrik Ottens
1945 nov 28	hoofd, bloemenkweker	Bouwe Seffinga

Adreshistorie

1724	Essen
1809 sep	Wijk F Essen 5 Haren
1850	Wijk F Essen 8 Haren
1880	Wijk F Essen 9 Haren
1890	Wijk F Essen 10 Haren
1900	Wijk F Essen 11 Haren
1929	Wijk B Haren 5 Haren
1932	Wijk F Essen 6 Haren
1933 mei 9	Essen 6 Haren

Bronnen**Specificatie vermeldingen**

1595
Wijk F Essen 05 Haren
eigenaar: Provincie Groningen - art. bloot eigenaar

1653
Wijk F Essen 05 Haren
eigenaar: Arent Jans

1653
Wijk F Essen 05 Haren
eigenaar: Tonnis Harms

- 1664
Wijk F Essen 05 Haren
eigenaar: Claas Having
- 1679
Wijk F Essen 05 Haren
eigenaar: Menke Jans
- 1679
Wijk F Essen 05 Haren
eigenaar: Jan Alberts
- 1683
Wijk F Essen 05 Haren
eigenaar: Harm Roelfs
- 1719
Wijk F Essen 05 Haren
eigenaar: Harm Roelfs
- 1719
Wijk F Essen 05 Haren
eigenaar: Lucas Tonnis Alting
- 1721
Wijk F Essen 05 Haren
eigenaar: Harm Roelfs
- 1721
Wijk F Essen 05 Haren
eigenaar: Lucas Tonnis Alting
- 1728
Wijk F Essen 05 Haren
eigenaar: Roelf Harms
- 1751
Wijk F Essen 05 Haren
eigenaar: Geert Hemmes
- 1764
Wijk F Essen 05 Haren
eigenaar: Reneke Busch Gockinga - art. bloot eigenaar
- 1783
Wijk F Essen 05 Haren
eigenaar: Hindrik Geerds
- 1795
Wijk F Essen 05 Haren
eigenaar: Willem Jans Buis
- 1830
De Zulten
Wijk F Essen 05 Haren, kad. Haren sectie C nr. 97
eigenaar: Willem Jans Buis - art. 107/7
- 1850
Wijk F Essen 05 Haren, kad. Haren sectie C nr. 97
eigenaar: Johan Wichers Quintus - art. 1023/7

1854

Wijk F Essen 05 Haren, kad. Haren sectie C nr. 97

info: Blijkbaar rust op de boerderij geen belemmering meer, want Johan Wichers Quintus kan de boerderij verkopen zonder de bijbehorende landerijen. Jan Meinderts koopt alleen de boerderij met het huisperceel.
eigenaar: Jan Meinderts - art. 803/14

1855

Wijk F Essen 05 Haren, kad. Haren sectie C nr. 566

info: Afbraak
eigenaar: Jan Meinderts - art. 1167/4

1886

Wijk F Essen 05 Haren, kad. Haren sectie C nr. 566
eigenaar: Alberdina Meinders - art. 2695/1

1886 jul

Wijk F Essen 05 Haren, kad. Haren sectie C nr. 566

info: Verkoop
eigenaar: Hinderikus Klaassen van der Es - art. 2697/2

1887

Wijk F Essen 05 Haren, kad. Haren sectie C nr. 1083

info: Verbouw
eigenaar: Hinderikus Klaassen van der Es - art. 2697/4

1904

Wijk F Essen 05 Haren, kad. Haren sectie C nr. 1176
eigenaar: Hinderikus Klaassen van der Es - art. 2697/29

1948

Wijk F Essen 05 Haren, kad. Haren sectie C nr. 1176

info: Boedelscheiding
eigenaar: Aaltje van der Es - art. 8163/1

1952

Wijk F Essen 05 Haren, kad. Haren sectie M nr. 501
eigenaar: Aaltje van der Es - art. 8163/5

1959

Wijk F Essen 05 Haren, kad. Haren sectie M nr. 501
eigenaar: Bouwe Seffinga - art. 10044/1

1961

Wijk F Essen 05 Haren, kad. Haren sectie M nr. 501

info: Stichting
eigenaar: Bouwe Seffinga - art. 10044/2

1962

Wijk F Essen 05 Haren, kad. Haren sectie M nr. 501

info: Sloping
eigenaar: Bouwe Seffinga - art. 10044/3

Register van namen

Albartus, Aaltien		
1869 dec 1		inwonende dienstbode
1880		inwonende dienstbode
Alberts, Geesje		
<1732 mrt 29		overlijden
Alberts, Jan		
1679		eigenaar
Alting, Lucas Tonnis		
1719		eigenaar
1721		eigenaar
Buining, Geert		
1830		kleinzoon
1830 mrt 20		overlijden
Buis, Grietje		
1830		dochter
1840		zuster Hinderkien Buis, weduwe van Jan de Witt Buning
Buis, Hinderkien		
1830		dochter
1840		hoofd, weduwe Berend Krans
Buis, Jan		
1801 jan		overlijden
Buis, Willem Jans		
1795		eigenaar
1815 aug 16		vermelding woonplaats
1830		eigenaar
Buning, Jan de Witt		
1828 aug 20		overlijden
Buning, N.N. de Witt		
1823 jun 9		dodgeboren
Buning, Willem		
1830		kleinzoon
1840		zoon Grietje Buis
Elema, Jan		
1861 mrt 30		geboorte
Elema, Jan Jochums		
1860		hoofd, arbeider
Elema, Trientje		
1863 sep 25		geboorte
1863 dec 16		overlijden
Elema, Willemtje		
1860		zuster
Es, Aaltje van der		
1892 feb 27		geboorte
1948		eigenaar
1952		eigenaar
Es, Hinderikus Klaassen van der		
1886 jul		eigenaar
1887		eigenaar
1890 feb 1		hoofd
1904		eigenaar
Es, Klaas van der		
1890 mrt 15		geboorte
Geerds, Hindrik		
1750 aug		geboorte
1782		hoofd, landbouwer
Gerrits, Harm		
1891 jul 1		inwonende dienstknecht
Gockinga, Reneke Busch		
1764		eigenaar
Groningen, Provincie		
1595		eigenaar
Harms, Roelf		
1724		vermelding woonplaats
1728		eigenaar
Harms, Tonnis		
1653		eigenaar
Having, Claas		
1664		eigenaar
Hemmes, Aaltijn Geerts		
1744 mrt		geboorte
Hemmes, Geert		
1742		hoofd, landbouwer
1751		eigenaar

Detailblad gebouw

Haren, Wijk F Nr 05 Essen

1773 jul	overlijden
Hemmes, Hemme Geerts	
1746 jul	geboorte
Hemmes, Hinderkien Geerts	
1748 aug	geboorte
1795	huisvrouw van Willem Jans Buis
1809 sep	overlijden
Hemmes, Reijnder Geerts	
1753 jun	geboorte
1780 mrt	overlijden
Hendriks, Grietje	
1742	huisvrouw van Geert Hemmes
1754 jun	overlijden
Hindriks, Grietje	
1783 jun	geboorte
1787 apr	overlijden
Hindriks, Roelf	
1786 mrt	geboorte
<1792	overlijden
1792 mei	geboorte
Hindriks, Roelfien	
1900	huisvrouw van Jan Takens
Huisman, Hindrik Willems	
1814	boerenknecht
Jacob	
1820	boerenknecht
Jans, Arent	
1653	eigenaar
Jans, Menke	
1679	eigenaar
Krans, Berend	
1813 aug 25	vader, landbouwer
1814	landbouwer
1830	schoonzoon, landbouwer
Krans, Grietje	
1811 dec 10	geboorte
1812 feb 2	overlijden
1830	kleindochter
1840	dochter Hinderkien Buis
Krans, Hinderkje	
1813 aug 25	geboorte
1830	kleindochter
1840	huisvrouw Jan Oosterveld, dochter Hinderkien Buis
1850	huisvrouw van Jan Oosterveld
Krans, Jan	
1815 jul 14	geboorte
1821 feb 13	overlijden
Luiken, Harm	
1890	inwonende knecht
Meinders, Alberdina	
1852	zuster
1886	eigenaar
Meinders, Harm	
1852	hoofd, arbeider
Meinderts, Jan	
1854	eigenaar
1855	eigenaar
1869 dec 1	hoofd
1880	hoofd
1884 jul 27	overlijden
Nijdam, Jantje	
1862 apr 1	huisvrouw van Jan Jochums Elema
Oosterveld, Berend	
1839 apr 15	geboorte
1840	zoon van Jan Oosterveld
1850	zoon
Oosterveld, Hinderkien	
1842 dec 14	geboorte
1843 aug 15	overlijden
1847 jan 25	geboorte
1850	dochter
Oosterveld, Jan	
1840	schoonzoon Hinderkien Buis, landbouwer
1840 sep 10	geboorte

Detailblad gebouw

Haren, Wijk F Nr 05 Essen

1850	hoofd, landbouwer
Oosterveld, Willem	
1844 jul 26	geboorte
1850	zoon
Ottens, Hindrik	
1933 mei 9	hoofd
Quintus, Johan Wichers	
1850	eigenaar
Roelfs, Albert	
1719 okt	geboorte
Roelfs, Annechien	
1782	huisvrouw van Hindrik Geerds
Roelfs, Harm	
1683	eigenaar
1717 mrt	geboorte
1719	eigenaar
1721	eigenaar
Roelfs, Jan	
1728 okt	geboorte
Seffinga, Bouwe	
1945 nov 28	hoofd, bloemenkweker
1959	eigenaar
1961	eigenaar
1962	eigenaar
Takens, Fennechien	
1900 jun 28	geboorte
Takens, Gerrit	
1900	zoon
1929	hoofd, groentenkweker
1932	hoofd, groentenkweker
Takens, Grietje	
1900	dochter
Takens, Harmina	
1900	dochter
Takens, Jan	
1900	hoofd, boer
1907	hoofd, groentenkweker
1920 mrt 2	overlijden
Takens, Jantje	
1900	dochter
Takens, Pietertje	
1900	dochter
Vrieling, Hinderkien	
1890 feb 1	huisvrouw Hinderikus van der es

Gebouwinformatie

Periode

in 1852 ontstaan.

Gebouwhistorie

<u>Datum</u>	<u>Gebruik</u>	<u>Straat of wijk, Plaats</u>	<u>Naam van het gebouw</u>
1850 jun		Wijk F Essen nieuw k Haren	
1852		Wijk F Essen nieuw k Haren	Huize Esserberg

Kadastrale beschrijving

Filiatie

<u>Datum</u>	<u>Kad.nr.</u>	<u>Artikel</u>	<u>Post</u>	<u>Eigenaar</u>
06-1850	K133	107	13	erven van Willem Jans Buis
07-1850	K133	1023	12	Johan Wichers Quintus
1852	K1492	1023	18	Johan Wichers Quintus

Kadastrale nummering

06-1850	Haren K133
1852	Haren K1492

Beschrijving

In 1850 koopt Johan Wichers Quintus de totale beklemming van de erven van Willem Jans Buis. Een aantal percelen zal hij later weer verkopen, maar aan de Straatweg bouwt hij zelf een landhuis met een dienstwoning: Huize Esserberg.

Groninger Courant 24 juni 1851

De 20sten dezer heeft voor het Provinciaal Gerechtshof ter openlijke audientie voor criminele zaken, terecht gestaan zekere Johannes Berkman, oud 45 jaren, van beroep metselaar, geboren en wonende te Groningen, als verdacht van tusschen den avond van zaterdag den 7den en den morgen van maandag den 9den september des vorigen jaars, te Essen, onder de gemeente Haren, door het verbreken der sluiting van eene der deuren eener werkloods, behoorende bij de aldaar in aanbouw zijnde buitenplaats van jr. mr. J.W. Quintus, en in welke loods hij, beschuldigde, dagelijks, onder meer andere werklieden, arbeide, heimelijk een vrij aanzienlijk getal gereedschappen, aan de een en ander zijner kameraden toebehoorende, uit die loods te hebben ontvreemd, en dien ten gevolge beschuldigd van diefstal, gepleegd bij nacht, door middel van buitenbraak in een gebouw.

Bij het ten zelfden dage uitgesproken arrest, heeft het Hof, als niet genoegzaam regtens en overtuigend voor bewezen aannemende, dat die diefstal zoude zijn gepleegd bij nacht en door middel van een buitenbraak, den beschuldigde overzulks daarvan vrijgesproken, doch hem schuldig verklaard aan het wanbedrijf van eenvoudigen diefstal, en hem, te dier zake, veroordeeld tot correctionele gevangenisstraf voor den tijd van vier jaren.

Bewoners/Gebruikers

1882 jan 1	hoofd, advocaat	Carel Coenraad Geertsema
1882 aug 1	dochter	Wibbina Maria Geertsema
1882 aug 1	huisvrouw van Carel Coenraad Geertsema	Aleida Sibilla Sara Quintus
1882 aug 1	zoon	Johan Herman Geertsema
1919 aug 10	overlijden	Aleida Sibilla Sara Quintus
1929	hoofd	Johan Herman Geertsema
1932	hoofd	Johan Herman Geertsema

Adreshistorie

1882 jan 1	Wijk F Essen 17 Haren
1919 aug 10	Wijk F Essen 19 Haren
1929	Wijk A Haren 419 Haren
1932	Rijksstraatweg 24 Haren

Bronnen

Specificatie vermeldingen

1850 jun

Wijk F Essen nieuw k Haren, kad. Haren sectie K nr. 133
eigenaar: erven van Willem Jans Buis - art. 107/13

1850 jul

Wijk F Essen nieuw k Haren, kad. Haren sectie K nr. 133
eigenaar: Johan Wichers Quintus - art. 1023/12

1852

Huize Esserberg

Wijk F Essen nieuw k Haren, kad. Haren sectie K nr. 1492

info: Oprichting landhuis en dienstwoning
eigenaar: Johan Wichers Quintus - art. 1023/18

Register van namen

Buis, Willem Jans	
1850 jun	eigenaar
Geertsema, Carel Coenraad	
1882 jan 1	hoofd, advocaat
Geertsema, Johan Herman	
1882 aug 1	zoon
1929	hoofd
1932	hoofd
Geertsema, Wibbina Maria	
1882 aug 1	dochter
Quintus, Aleida Sibilla Sara	
1882 aug 1	huisvrouw van Carel Coenraad Geertsema
1919 aug 10	overlijden
Quintus, Johan Wichers	
1850 jul	eigenaar
1852	eigenaar

Gebouwinformatie

Periode
in 1852 ontstaan.

Eigenaren

Beschrijving

Koetshuis bij huize Esserberg

Bewoners/Gebruikers

Bronnen

Specificatie vermeldingen

Register van namen

Gebouwinformatie

Periode

in 1851 ontstaan.

Eigenaren

Beschrijving

Tuinmans huis bij Huize Esserberg

Bewoners/Gebruikers

1851 feb 1	dochter	Margrietha Elisabeth Struvé
1851 feb 1	hoofd, tuinman Johan Wichers Quintus	Harmen Roelof Struvé
1851 feb 1	huisvrouw van Harm Roelofs Struvé	Amelia van Bruggen
1851 feb 1	zoon	Cornelis Struvé
1856 nov 1	geboorte	Harm Roelof Roemers
1860 jan 1	hoofd, tuinman	Harmen Roelof Struvé
1860 jan 1	huisvrouw van Harm Roelofs Struvé	Amelia van Bruggen
1865 dec 9	overlijden	Amelia van Bruggen
1866 mrt 1	hoofd, tuinman	Pieter Sijbes van der Meulen
1866 mrt 1	huisvrouw Pieter Sijbes van der Meulen	Antje Lodewijks van der Pijp
1867 mrt 11	geboorte	Aukje van der Meulen
1870 aug 28	geboorte	Hiltje van der Meulen
1875 okt 1	inwonende koetsier	Arend Brinkman
1877 mei 28	geboorte	Gerrit van der Meulen
1878 mrt 1	in dienst	Sijbe Gerrits van der Meulen
1878 dec 21	geboorte	Sijbe van der Meulen
1879 jun 1	inwonend, koetsier	Gerard Zijlema
1880 jan 1	dochter	Aukje van der Meulen
1880 jan 1	dochter	Hiltje van der Meulen
1880 jan 1	hoofd, tuinman	Pieter Sijbes van der Meulen
1880 jan 1	huisvrouw Pieter Sijbes van der Meulen	Antje Lodewijks van der Pijp
1880 jan 1	inwonend, koetsier	Gerard Zijlema
1880 jan 1	tuinman	Sietse Bousema
1880 jan 1	zoon	Gerrit van der Meulen
1880 jan 1	zoon	Sijbe van der Meulen
1880 dec 1	hoofd, tuinman	Jan de Roos
1880 dec 1	huisvrouw van Jan de Roos	Maria Jacoba van der Brand
1880 dec 12	overlijden	Pieter Sijbes van der Meulen
1883 mei 1	inwonend nichtje	Geertje van der Brand
1885 apr 1	dochter	Imkje Brandsma
1885 apr 1	hoofd, tuinman	Sipke Brandsma
1885 apr 1	huisvrouw van Sipke Brandsma	Gretske de Jong
1890	dochter	Imkje Brandsma
1890	hoofd, tuinman	Sipke Brandsma
1890	huisvrouw van Sipke Brandsma	Gretske de Jong
1899 jun 10	overlijden	Gretske de Jong
1900	dochter	Imkje Brandsma
1900	hoofd, tuinman	Sipke Brandsma
1901 nov 22	hiisvrouw van Sipke Brandsma	Foekjen van der Veen
1907	hoofd, tuinman	Sipke Brandsma
1913 apr 29	overlijden	Foekjen van der Veen

Adreshistorie

1851 feb 1	Wijk F Essen 16 Haren
1860 jan 1	Wijk F Essen 15 Haren
1875 okt 1	Wijk F Essen 19 Haren
1877 mei 28	Wijk F Essen 15 Haren
1880 jan 1	Wijk F Essen 19 Haren

1890
1900Wijk F Essen 18 Haren
Wijk F Essen 20 Haren

Bronnen

Specificatie vermeldingen

Register van namen

Bousema, Sietse 1880 jan 1	tuinman
Brand, Geertje van der 1883 mei 1	inwonend nichtje
Brand, Maria Jacoba van der 1880 dec 1	huisvrouw van Jan de Roos
Brandsma, Imkje 1885 apr 1	dochter
1890	dochter
1900	dochter
Brandsma, Sipke 1885 apr 1	hoofd, tuinman
1890	hoofd, tuinman
1900	hoofd, tuinman
1907	hoofd, tuinman
Brinkman, Arend 1875 okt 1	inwonende koetsier
Bruggen, Amelia van 1851 feb 1	huisvrouw van Harm Roelofs Struvé
1860 jan 1	huisvrouw van Harm Roelofs Struvé
1865 dec 9	overlijden
Jong, Gretske de 1885 apr 1	huisvrouw van Sipke Brandsma
1890	huisvrouw van Sipke Brandsma
1899 jun 10	overlijden
Meulen, Aukje van der 1867 mrt 11	geboorte
1880 jan 1	dochter
Meulen, Gerrit van der 1877 mei 28	geboorte
1880 jan 1	zoon
Meulen, Hiltje van der 1870 aug 28	geboorte
1880 jan 1	dochter
Meulen, Pieter Sijbes van der 1866 mrt 1	hoofd, tuinman
1880 jan 1	hoofd, tuinman
1880 dec 12	overlijden
Meulen, Sijbe Gerrits van der 1878 mrt 1	in dienst
Meulen, Sijbe van der 1878 dec 21	geboorte
1880 jan 1	zoon
Pijp, Antje Lodewijks van der 1866 mrt 1	huisvrouw Pieter Sijbes van der Meulen
1880 jan 1	huisvrouw Pieter Sijbes van der Meulen
Roemers, Harm Roelof 1856 nov 1	geboorte
Roos, Jan de 1880 dec 1	hoofd, tuinman
Struvé, Cornelis 1851 feb 1	zoon
Struvé, Harmen Roelof 1851 feb 1	hoofd, tuinman Johan Wichers Quintus
1860 jan 1	hoofd, tuinman
Struvé, Margrietha Elisabeth 1851 feb 1	dochter

Detailblad gebouw

Haren, Wijk F Essen nieuw m

Veen, Foekjen van der
1901 nov 22
1913 apr 29

Zijlema, Gerard
1879 jun 1
1880 jan 1

hiisvrouw van Sipke Brandsma
overlijden

inwonend, koetsier
inwonend, koetsier

Gebouwinformatie

Periode

in 1900 ontstaan.

Gebouwhistorie

<u>Datum</u>	<u>Gebruik</u>	<u>Straat of wijk, Plaats</u>	<u>Naam van het gebouw</u>
1900		Wijk F Essen nieuw b Haren	

Kadastrale beschrijving

Filiatie

<u>Datum</u>	<u>Kad.nr.</u>	<u>Artikel</u>	<u>Post</u>	<u>Eigenaar</u>
1900	C1158	2697	25	Hinderikus Klaassen van der Es
1948	C1158	6705	9	Annechien van der Es
10-1952	M489	6705	11	Annechien van der Es
06-1958	M864	6705	13	Annechien van der Es
07-1958	M864	9927	1	Neven en Bolt

Kadastrale nummering

1900	Haren C1158
1952	Haren M489
06-1958	Haren M864

Beschrijving

Hinderikus Klaassen van der Es koopt in 1890 perceel C 771 van Wibbina Maria Gockinga, weduwe van Johan Wichers Quintus. Oorspronkelijk hoorde dit perceel bij de boerderij Essen 6, die in 1830 eigendom was van Willem Jans Buis. In 1850 kocht Johan Wichers Quintus deze gehele boerderij. De opstal zelf verkocht hij in 1854 aan Jan Meinderts.

Kort voor 1900 sticht Hinderikus Klaassen van der Es op een gedeelte van het perceel C 771 een nieuwe boerderij (nu Essen 3).

Bewoners/Gebruikers

1900	dochter	Aaltje van der Es
1900	hoofd, landbouwer	Hinderikus Klaassen van der Es
1900	huisvrouw van Hinderikus Klaassen van der Es	Hinderkien Vrieling
1900	inwonende dienstmeid	Alberdina Oosterveld
1900	inwonende knecht	Albert Alberts
1900	schoonvader	Lentze Vrieling
1900	zoon	Klaas van der Es
1900 mei 27	geboorte	Annechien van der Es
1902 mei 28	inwonende knecht	David Pots
1903 okt 6	overlijden	Lentze Vrieling
1907	hoofd, landbouwer	Hinderikus Klaassen van der Es
1918 mei 13	dochter	Anje Berendje Afman
1918 mei 13	dochter	Aaltje Afman
1918 mei 13	dochter	Trijntje Afman
1918 mei 13	hoofd, boer	Tijle Afman
1918 mei 13	huisvrouw van Tijle Afman	Aaffien Huizinga
1918 mei 13	zoon	Sjoerd Afman
1918 mei 13	zoon	Renze Sjoerd Afman
1918 mei 13	zoon	Jan Afman
1918 mei 13	zoon	Berend Afman
1922 mei 1	hoofd, groentenweker	Kornelius Ottens
1932	hoofd, groentenweker	Kornelius Ottens
1945 nov 1	hoofd	Hindrik Ottens
1959 mei 28	vermelding woonplaats	Petrus Neven

Adreshistorie

1900	Wijk F Essen 14 Haren
1922 mei 1	Wijk B Haren 3 Haren
1932	Essen 3 Haren

Bronnen

Specificatie vermeldingen

1900

Wijk F Essen nieuw b Haren, kad. Haren sectie C nr. 1158

info: Hinderikus Klaassen van der Es koopt in 1890 perceel C 771 van Wibbina Maria Gockinga, weduwe van Johan Wichers Quintus. Oorspronkelijk hoorde dit perceel bij de boerderij Essen 6, die in 1830 eigendom was van Willem Jans Buis. In 1850 kocht Johan Wichers Quintus deze gehele boerderij. De opstal zelf verkocht hij in 1854 aan Jan Meinderts.

Kort voor 1900 sticht Hinderikus Klaassen van der Es op een gedeelte van het perceel C 771 een nieuwe boerderij (nu Essen 3).
eigenaar: Hinderikus Klaassen van der Es - art. 2697/25

1948

Wijk F Essen nieuw b Haren, kad. Haren sectie C nr. 1158
eigenaar: Annechien van der Es - art. 6705/9

1952

Wijk F Essen nieuw b Haren, kad. Haren sectie M nr. 489
eigenaar: Annechien van der Es - art. 6705/11

1958 jun

Wijk F Essen nieuw b Haren, kad. Haren sectie M nr. 864
eigenaar: Annechien van der Es - art. 6705/13

1958 jul

Wijk F Essen nieuw b Haren, kad. Haren sectie M nr. 864
eigenaar: Neven en Bolt - art. 9927/1

Register van namen

Afman, Aaltje	
1918 mei 13	dochter
Afman, Anje Berendje	
1918 mei 13	dochter
Afman, Berend	
1918 mei 13	zoon
Afman, Jan	
1918 mei 13	zoon
Afman, Renze Sjoerd	
1918 mei 13	zoon
Afman, Sjoerd	
1918 mei 13	zoon
Afman, Tijle	
1918 mei 13	hoofd, boer
Afman, Trijntje	
1918 mei 13	dochter
Alberts, Albert	
1900	inwonende knecht
Bolt, Neven en	
1958 jul	eigenaar
Es, Aaltje van der	
1900	dochter
Es, Annechien van der	
1900 mei 27	geboorte
1948	eigenaar
1952 okt	eigenaar
1958 jun	eigenaar
Es, Hinderikus Klaassen van der	
1900	hoofd, landbouwer
1907	hoofd, landbouwer
Es, Klaas van der	
1900	zoon
Huizinga, Aaffien	
1918 mei 13	huisvrouw van Tijle Afman
Neven, Petrus	
1959 mei 28	vermelding woonplaats
Oosterveld, Alberdina	
1900	inwonende dienstmeid
Ottens, Hindrik	
1945 nov 1	hoofd
Ottens, Kornelius	
1922 mei 1	hoofd, groentenkweker
1932	hoofd, groentenkweker
Pots, David	
1902 mei 28	inwonende knecht
Vrieling, Hinderkien	
1900	huisvrouw van Hinderikus Klaassen van der Es
Vrieling, Lentze	
1900	schoonvader
1903 okt 6	overlijden

Gebouwinformatie

Periode

in 1892 ontstaan.

Gebouwhistorie

<u>Datum</u>	<u>Gebruik</u>	<u>Straat of wijk, Plaats</u>	<u>Naam van het gebouw</u>
1892		Wijk F Essen nieuw d Haren	

Kadastrale beschrijving

Filiatie

<u>Datum</u>	<u>Kad.nr.</u>	<u>Artikel</u>	<u>Post</u>	<u>Eigenaar</u>
1892	C92	2916	17	Hendrik Klaassen van der Es
1904	C1177	2916	27	Hendrik Klaassen van der Es
1925	C1177	2916	32	Hendrik Klaassen van der Es
1926	C8525	2916	33	Hendrik Klaassen van der Es
1951	C1498	8525	8	erven van Hendrik Klaassen van der Es
1952	M505	8525	12	erven van Hendrik Klaassen van der Es
1958	M865	8525	13	erven van Hendrik Klaassen van der Es
06-1967	M865	12434	1	erven van Hendrik Klaassen van der Es
07-1967	M865	12447	1	Jouke Pier Wouda

Kadastrale nummering

1892	Haren C92
1904	Haren C1177
1926	Haren C8525
1951	Haren C1498
1952	Haren M505
1958	Haren M865

Beschrijving

Op het perceel C92, dat in 1830 eigendom is van Willem Jans Buis en behoort bij de boerderij Essen 6 (huidig adres) wordt in 1892 door Hindrik van der Es een woning opgericht. In 1926 ontstaan door splitsing twee woningen.

Nieuwsblad van het Noorden, 24 september 1966

Veiling Essen (Haren) van landerijen grenzende aan de gemeente Groningen.

Woensdag 28 september 1966 des avonds 8 uur in het café "Het Huis de Beurs", A-Kerkhof z.z. 4 te Groningen, zal publiek worden verkocht:

1. Een perceel groenland, gelegen te Essen (gem. Haren) groot ongeveer 2,20 ha, verpacht aan de heer T.H. Takens en de heer G. Hoving.
2. Een perceel groenland gelegen naast perceel 1 groot ongeveer 2,20 ha, verpacht aan de heer G. Hoving.
3. De behuizing met erf en tuin, Essen 4, groot 19,90 are, zeer gunstig gelegen.

Samenkomst om 2 uur bij het perceel Essen 4. Voor zelfbewoning van perceel 3 is toestemming van het Huisvestingsbureau der gemeente Haren vereist. Kaarten ter inzage ten kantore van notaris E.A.J. Reijntjes te Haren.

Bewoners/Gebruikers

1890	hoofd	Alberdina Meinders
1890	inwonende dienstbode bij Alberdina Meinders	Aaltje Tolner
1895 jul 9	inwonende dienstbode	Elizabeth van der Velde
1898 jul 12	overlijden	Alberdina Meinders
1899	hoofd, tuinknecht	Ale Elzinga
1899	huisvrouw van Ale Elzinga	Geeske Jansen
1899 mrt 29	geboorte	Anna Wilhelmina Elzinga
1900	hoofd, veldarbeider	Ale Elzinga
1900	huisvrouw van Ale Elzinga	Geeske Jansen
1900 jul 7	geboorte	Gerhardina Elzinga
1901 jul 24	overlijden	Gerhardina Elzinga
1902 mei 21	geboorte	Gerradina Elzinga
1902 sep 2	overlijden	Gerradina Elzinga
1907	hoofd	Ale Elzinga
1908 mei 30	hoofd, landbouwer	Antonie Hendriks van Hemmen
1908 mei 30	huisvrouw van Antonie van Hemmen	Fennechien Vrieling
1918	hoofd	Antonie Hendriks van Hemmen

1921 aug 6	overlijden	Antonie Hendriks van Hemmen
1929	hoofd, kweker	Jakob van der Werf
1932	hoofd, kweker	Jakob van der Werf

Adreshistorie

1890	Wijk F Essen 8A Haren
1900	Wijk F Essen 9 Haren
1929	Wijk B Haren 4 Haren
1932	Essen 4 Haren

Bronnen

Specificatie vermeldingen

1892

Wijk F Essen nieuw d Haren, kad. Haren sectie C nr. 92
eigenaar: Hendrik Klaassen van der Es - art. 2916/17

1904

Wijk F Essen nieuw d Haren, kad. Haren sectie C nr. 1177
eigenaar: Hendrik Klaassen van der Es - art. 2916/27

1925

Wijk F Essen nieuw d Haren, kad. Haren sectie C nr. 1177
eigenaar: Hendrik Klaassen van der Es - art. 2916/32

1926

Wijk F Essen nieuw d Haren, kad. Haren sectie C nr. 8525
eigenaar: Hendrik Klaassen van der Es - art. 2916/33

1951

Wijk F Essen nieuw d Haren, kad. Haren sectie C nr. 1498
eigenaar: erven van Hendrik Klaassen van der Es - art. 8525/8

1952

Wijk F Essen nieuw d Haren, kad. Haren sectie M nr. 505

info: Er is sprake van twee huizen. Waarschijnlijk Essen 4 en Essen 5.
eigenaar: erven van Hendrik Klaassen van der Es - art. 8525/12

1958

Wijk F Essen nieuw d Haren, kad. Haren sectie M nr. 865

info: Een gedeelte van het perceel (Essen 5 en 5a) wordt afgescheiden.
eigenaar: erven van Hendrik Klaassen van der Es - art. 8525/13

1967 jun

Wijk F Essen nieuw d Haren, kad. Haren sectie M nr. 865
eigenaar: erven van Hendrik Klaassen van der Es - art. 12434/1

1967 jul

Wijk F Essen nieuw d Haren, kad. Haren sectie M nr. 865

info: Verkoop
eigenaar: Jouke Pier Wouda - art. 12447/1

Register van namen

Elzinga, Ale	
1899	hoofd, tuinknecht
1900	hoofd, veldarbeider
1907	hoofd
Elzinga, Anna Wilhelmina	
1899 mrt 29	geboorte
Elzinga, Gerhardina	
1900 jul 7	geboorte
1901 jul 24	overlijden
Elzinga, Gerradina	
1902 mei 21	geboorte
1902 sep 2	overlijden
Es, Hendrik Klaassen van der	
1892	eigenaar
1904	eigenaar
1925	eigenaar
1926	eigenaar
1951	eigenaar
1952	eigenaar
1958	eigenaar
1967 jun	eigenaar
Hemmen, Antonie Hendriks van	
1908 mei 30	hoofd, landbouwer
1918	hoofd
1921 aug 6	overlijden
Jansen, Geeske	
1899	huisvrouw van Ale Elzinga
1900	huisvrouw van Ale Elzinga
Meinders, Alberdina	
1890	hoofd
1898 jul 12	overlijden
Tolner, Aaltje	
1890	inwonende dienstbode bij Alberdina Meinders
Velde, Elizabeth van der	
1895 jul 9	inwonende dienstbode
Vrieling, Fennechien	
1908 mei 30	huisvrouw van Antonie van Hemmen
Werf, Jakob van der	
1929	hoofd, kweker
1932	hoofd, kweker
Wouda, Jouke Pier	
1967 jul	eigenaar

Gebouwinformatie

Periode

in 1926 ontstaan.

Gebouwhistorie

<u>Datum</u>	<u>Gebruik</u>	<u>Straat of wijk, Plaats</u>	<u>Naam van het gebouw</u>
1926		Wijk F Essen nieuw e Haren	

Kadastrale beschrijving

Filiatie

<u>Datum</u>	<u>Kad.nr.</u>	<u>Artikel</u>	<u>Post</u>	<u>Eigenaar</u>
1926	C1499	2916	34	Hendrik Klaassen van der Es
1951	C1499	8525	9	erven van Hendrik Klaassen van der Es
1952	M505	8525	12	erven van Hendrik Klaassen van der Es
1958	M867	9744	1	Harmannus Lok

Kadastrale nummering

1926	Haren C1499
1952	Haren M505
1958	Haren M867

Beschrijving

Zie voor historie Essen 4 (huidig adres)

Bewoners/Gebruikers

1924 mei 1	hoofd, rentenier	Hendrik Klaassen van der Es
1929	hoofd, rentenier	Hendrik Klaassen van der Es
1932	hoofd, rentenier	Hendrik Klaassen van der Es
1941 apr 19	overlijden	Hendrik Klaassen van der Es
1956 sep 4	overlijden	Diena Vrieling
1956 nov 8	hoofd	Harmannus Lok

Adreshistorie

1924 mei 1	Essen 5 Haren
1929	Wijk B Haren 2A Haren
1932	Essen 5 Haren

Bronnen

Specificatie vermeldingen

1926

Wijk F Essen nieuw e Haren, kad. Haren sectie C nr. 1499
eigenaar: Hendrik Klaassen van der Es - art. 2916/34

1951

Wijk F Essen nieuw e Haren, kad. Haren sectie C nr. 1499
eigenaar: erven van Hendrik Klaassen van der Es - art. 8525/9

1952

Wijk F Essen nieuw e Haren, kad. Haren sectie M nr. 505

info: Het gaat om twee huizen Essen 4 en Essen 5
eigenaar: erven van Hendrik Klaassen van der Es - art. 8525/12

1958

Wijk F Essen nieuw e Haren, kad. Haren sectie M nr. 867

info: Het perceel M505 wordt geplitst in drie delen:

M865: Essen 4

M866: Essen 5a

M867: Essen 5

eigenaar: Harmannus Lok - art. 9744/1

Register van namen

Es, Hendrik Klaassen van der

1924 mei 1

hoofd, rentenier

1926

eigenaar

1929

hoofd, rentenier

1932

hoofd, rentenier

1941 apr 19

overlijden

1951

eigenaar

1952

eigenaar

Lok, Harmannus

1956 nov 8

hoofd

1958

eigenaar

Vrieling, Diena

1956 sep 4

overlijden

Gebouwinformatie

Periode

in 1926 ontstaan.

Gebouwhistorie

<u>Datum</u>	<u>Gebruik</u>	<u>Straat of wijk, Plaats</u>	<u>Naam van het gebouw</u>
1958		Wijk F Essen nieuw f Haren	

Kadastrale beschrijving

Filiatie

<u>Datum</u>	<u>Kad.nr.</u>	<u>Artikel</u>	<u>Post</u>	<u>Eigenaar</u>
1958	M866	9745	1	Geert Lok
1976	M866	10198	6	Hendrika Havinga-Olivier

Kadastrale nummering

1958 Haren M866

Beschrijving

Zie voor historie Essen 5 (huidig adres)

Bewoners/Gebruikers

Bronnen

Specificatie vermeldingen

1958

Wijk F Essen nieuw f Haren, kad. Haren sectie M nr. 866

info: In 1958 wordt het perceel M505 geplitst:

M865 (huidig adres Essen 4)

M866 (huidig adres Essen 5a)

M867 (huidig adres Essen 5)

eigenaar: Geert Lok - art. 9745/1

1976

Wijk F Essen nieuw f Haren, kad. Haren sectie M nr. 866

eigenaar: Hendrika Havinga-Olivier - art. 10198/6

Register van namen

Havinga-Olivier, Hendrika 1976	eigenaar
Lok, Geert 1958	eigenaar